

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123200644
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4123200644.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/XX, D., zastúpeného JUDr. Jurajom Bilickým, advokátom, Pri strelnici 64, Nitra, IČO: 42 210 305, proti žalovaným: 1/ Komerco družstvo, družstvo, Kuzmányho 100, Žilina, IČO: 36 399 868, zastúpeného JUDr. Jozefom Pikuliakom, advokátom, Skalité 1374, IČO: 35 678 054 a 2/ E. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX/XX, D., o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiiteľke, o odvolaní žalovaného 1/ proti výrokom I. a II. rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7C/6/2023 - 535 zo dňa 24. februára 2025, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra (ďalej len súd prvej inštancie, alebo súd) určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Nitra, obci D., k. ú. F., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor ako parcely CKN s parc. č. XXXX/X o výmere 690 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXXX/X o výmere 122 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXXX/X o výmere 42 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a ako stavba so súp. č. XXX, druh stavby rodinný dom, postavený na parcele XXXX/X patria do dedičstva po nebohej C. B., G. H., nar. XX. XX. XXXX, ktorá zomrela XX. XX. XXXX (výrok I.). Druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. a 2. rade vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Tretím výrokom rozhodol tak, že svedkyňa A. I. J., D. B. B. K. X, L. má nárok na svedočné voči žalovanému v 1. rade v rozsahu 100 %.

2. Po právnej stránke odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie s poukazom na ust. § 137 písm. a/, b/, c/, d/, § 255, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), § 37 ods. 1, § 38 ods. 1, 2, § 39, § 39a, § 40a, § 49a Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 24. 01. 2023 domáhal určenia, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Nitra, obci D., k. ú. F., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor ako parcely CKN s parc. č. XXXX/X o výmere 690 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXXX/X o výmere 122 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXXX/X o výmere 42 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a ako stavba so súp. č. 533, druh stavby rodinný dom, postavený na parcele XXXX/X patria do dedičstva po nebohej C. B., G. H., nar. XX. XX. XXXX, ktorá zomrela XX. XX. XXXX. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca

a žalovaný 2/ sú bratia a zároveň dedičia po svojej matke - nebohej C. B.. rod. H.. Dedičské konanie po poručiteľke je v súčasnosti vedené na Notárskom úrade JUDr. Ivety Grellovej PhD., pod sp. zn. Dnot. 256/2022. Dňa 20. 12. 2022 sa uskutočnilo predbežné dedičské vyšetrenie, na ktorom žalobca s údivom zistil, že v súpise majetku po poručiteľke nie sú evidované nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Nitra, obci D., k. ú. F., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, ktorých bola poručiteľka za života vlastníčkou, a v ktorých žalobca dodnes býva, a ktoré by mali, podľa presvedčenia žalobcu, patriť do dedičstva po poručiteľke. Žiadne finančné prostriedky z predaja nehnuteľností pritom nie sú evidované ako predmet dedičstva. Nehnuteľnosti podľa výpisu z listu vlastníctva mal nadobudnúť žalovaný 1/.

4. Žalobca žiadal, aby súd ako predbežnú otázku posúdil, či poručiteľka C. B. bola v čase svojej smrti vlastníčkou predmetných nehnuteľností, a to s ohľadom na žalobcom namietanú neplatnosť kúpnej zmluvy - č. vkladu V 12647/21. Žalobca neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy tvrdil a vyvodil s poukazom na viaceré hmotnoprávne ustanovenia Občianskeho zákonníka, predovšetkým § 39 pre rozpor s dobrými mravmi, podľa § 39a pre úžeru, podľa § 40a v spojení s § 49a pre konanie poručiteľky v omyle. Na základe písomných vyjadrení žalovaného a predložených listinných dôkazov vyvstali aj ďalšie dôvody neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy. Predovšetkým podľa § 41a Občianskeho zákonníka - zastieranie iného právneho úkonu a podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. V spojení s ustanoveniami § 53 ods. 1, 2, 4 písm. s/, ods. 5, 6, 7, 10 Občianskeho zákonníka, ďalej § 53d Občianskeho zákonníka, alternatívne aj podľa § 553c ods. 2 v spojení s ustanovením § 553 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ďalší dôvod neplatnosti podľa bodu 3 ods. 2 predmetnej kúpnej zmluvy pre nevyrátiteľnú právnu domnienku obojstranného odstúpenia od kúpnej zmluvy, v dôsledku ktorej došlo k zrušeniu zmluvy ku dňu 30. 11. 2021. Aj keby sa z okolností opísaných v žalobe mohlo na prvý pohľad javiť, že skúmanie duševnej spôsobilosti poručiteľky pri uzatváraní predmetnej kúpnej zmluvy by mohol byť pre rozhodnutie súdu v tomto konaní podstatným faktorom, žalobca dôvodil, že tomu tak apriori nemusí byť. Tento svoj právny názor odôvodnil tým, že existencia ktoréhokoľvek z vyššie uvedených právnych dôvodov má za následok neplatnosť, resp. zrušenie predmetnej zmluvy, a teda aj možnosť rozhodnúť v súlade so žalobným návrhom. Z hľadiska aplikácie ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, prípade aj zmluvného dojednania bodu 3 ods. 2 predmetnej kúpnej zmluvy, nie je totiž právne významné, či poručiteľka ako konajúca osoba chápala podstatu daného právneho úkonu, či konala v duševnej poruche, príp. pod vplyvom rozumovej slabosti či odkázanosti na osobu žalovaného 2/ a ani to, či zmluvu podpísala slobodne a vážne.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil nasledovný skutkový stav: dedičské konanie po poručiteľke C. B., G. H., nar. XX. XX. XXXX, ktorá zomrela XX. XX. XXXX je vedené na Notárskom úrade JUDr. Ivety Grellovej PhD., pod sp. zn. Dnot. 256/2022. Dňa 20. 12. 2022 sa uskutočnilo predbežné dedičské vyšetrenie, na ktorom žalobca zistil, že v súpise majetku po poručiteľke nie sú evidované nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Nitra, obci D., k. ú. F., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely CKN s parc. č. XXXX/X o výmere 690 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXXX/X o výmere 122 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXXX/X o výmere 42 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a ako stavba so súp. č. XXX, druh stavby rodinný dom, postavený na parcele XXXX/X, ktorých bola poručiteľka za jej života vlastníčkou, a v ktorom žalobca dodnes býva, a ktoré by mali podľa presvedčenia žalobcu patriť do dedičstva po poručiteľke. Žiadne finančné prostriedky z predaja nehnuteľností pritom nie sú evidované ako predmet dedičstva. Žalobca a žalovaný 2/ sú bratia a zároveň dedičia po svojej matke - nebohej C. B..

6. Z LV č. XXXX kat. územie D. vyplýva, že nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy mal nadobudnúť žalovaný 1/. Žalobca tvrdil, že mama sa nikdy nezmenila, že by chcela nehnuteľnosti predať uvedenému subjektu, pričom žalobca s ňou býval v spoločnej domácnosti, a to až do momentu, pokým nebola hospitalizovaná, okrem iného aj pre nepriaznivý duševný stav, ktorý sa začal u nej prejavovať už po smrti otca žalobcu a manžela poručiteľky H. B. dňa 06. 06. 2019. Podľa mienky žalobcu kúpna cena bola dojednaná zjavne neprímerane nízko, a to vo výške 59.082,- eur, čo vzhľadom na všetky okolnosti a súvislosti naznačuje neplatnosť predmetného právneho úkonu, okrem iného podľa § 39a Občianskeho zákonníka (úžera).

7. Z notárskej zápisnice spísanej na Notárskom úrade notárkou JUDr. Martinou Harantovou, za prítomnosti účastníkov C. B., G. H., ako predávajúcou a Komerco družstvo, družstvo ako kupujúceho vyplýva, že jej obsahom je kúpna zmluva, na základe ktorej predávajúca C. B. predáva kupujúcemu

Komerc družstvo, družstvo nehnuteľnosti v katastrálnom území F. na LV XXXX v jej výlučnom vlastníctve za sumu 59.082,- eur. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 12D/127/2019-45 zo dňa 26. 09. 2019 v dedičskom konaní po neb. H. B., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom D. – F., C. XXX/XX súd schválil dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva medzi pozostalou manželkou a dedičmi. Z majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov súd do dedičstva po poručiteľovi zahrnul tam uvedené hnutelnosti a z nehnuteľností len rodinný dom bol ohodnotený na sumu 90.000,- eur. Súd schválil dohodu dedičov, v zmysle ktorej nadobudla hnutelnosti, ako aj nehnuteľnosť – rodinný dom C. B. voči ustupujúcim spoludedičom bezodplatne.

8. Dňa 30. 11. 2021 bola uzavretá zmluva o budúcej kúpnej zmluve v zmysle § 50a Občianskeho zákonníka medzi predávajúcim Komerc družstvo, družstvo (žalovaný 1/) a kupujúcim E. B. (žalovaný 2/), v ktorej sa zmluvné strany zaviazali, že uzavrú najneskôr do 30. 11. 2023 kúpnu zmluvu, ktorou sa prevedie vlastnícke právo k nehnuteľnostiam z budúceho predávajúceho do výlučného vlastníctva budúceho kupujúceho, a to k nehnuteľnostiam evidovaným na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie F.. Zmluvné strany sa dohodli na kúpnej cene nehnuteľnosti v sume 72.000,- eur, ktorá sa uplatní, ak dôjde k podpisu kúpnej zmluvy a zaplateniu kúpnej ceny do 30. 11. 2022 a 84.000,- eur, ktorá sa uplatní, ak dôjde k podpisu kúpnej zmluvy a zaplateniu kúpnej ceny po 30. 11. 2022 do 26. 11. 2023. Zmluvné strany sa ďalej dohodli, že budúci predávajúci uvoľní a protokolárne odovzdá nehnuteľnosť budúcemu kupujúcemu do užívania najneskôr do 15 kalendárnych dní od vyplatenia celej kúpnej ceny.

9. V dedičskej veci po neb. C. B., G. H., zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom D. – F., vedenej na notárskom úrade JUDr. Ivety Grellovej PhD. pod sp. zn. Dnot 256/2022 (na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25D/154/2022) vyplýva, že poručiiteľka zomrela ako vdova, bez zanechania závetu a listiny o vydedení a tak ako dedičia prichádzajú do úvahy deti poručiiteľky, ktorými sú žalobca a žalovaný 2/.

10. Zo záveru Znaleckého posudku číslo 6/2024, vypracovaného znalcom MUDr. Henrichom Grácom zo dňa 18. 09. 2024 vyplýva, že poručiiteľka trpela duševnou chorobou (poruchou), a to Demenciou pri Alzheimerovej chorobe s neskorým začiatkom, ťažkého stupňa. Poručiiteľka trpela duševným ochorením trvalého charakteru s nepriaznivým klinickým obrazom, s progredientným zhoršovaním. Bol prítomný globálny úbytok mnohých vyšších kôrových funkcií oproti predchorobiu - kognitívnych funkcií (pamäť, intelekt, pozornosť, motivácia). Ich dôsledkom prišlo k narušeniu pamäte, intelektu, pozornosti, k narušeniu myslenia, chápania, uvažovania, úsudku, schopnosti učenia, reči, prítomné boli poruchy orientácie. Duševná choroba (porucha) výrazne ovplyvnila konanie poručiiteľky. Jej rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli v čase uzavretia kúpnej zmluvy V 12647/21 zo dňa 30. 11. 2021 významne forenzne znížené v dôsledku neurodegeneratívneho ochorenia mozgu - Demencie pri Alzheimerovej chorobe ťažkého stupňa. Poručiiteľka vzhľadom k svojmu duševnému stavu ku dňu 30. 11. 2021 nebola schopná vnímať hodnotu peňazí, nebola schopná vnímať hodnotu prevádzaných nehnuteľností, nebola schopná vybavovať úradné záležitosti. Poručiiteľka vzhľadom k svojmu duševnému stavu ku dňu 30. 11. 2021 nebola schopná uskutočňovať žiadne právne úkony. Poručiiteľka vzhľadom k svojmu duševnému stavu ku dňu 30. 11. 2021 mala forenzne významne znížené rozpoznávacie a ovládacie schopnosti, schopnosť posúdiť následky svojho konania bola významne forenzne znížená a schopnosť svoje konanie ovládať bola významne forenzne znížená. Poručiiteľka vzhľadom k svojmu duševnému stavu ku dňu 30. 11. 2021 mala významne forenzne znížené rozpoznávacie a ovládacie schopnosti, preto nebola schopná porozumieť podstate, významu kúpnej zmluvy V 12647/21, a ani nebola schopná si uvedomiť následky daného právneho úkonu, a ani konanie ovládať. C. B. dňa 30. 11. 2021 pri uzatváraní kúpnej zmluvy trpela duševnou chorobou (poruchou), a to Demenciou pri Alzheimerovej chorobe s neskorým začiatkom, ťažkého stupňa.

11. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žaloba o určenie, či vec patrí do dedičstva, je žalobou určovacou podľa § 137 písm. c) CSP. Nevyhnutnou podmienkou pre úspešnosť každej určovacej žaloby je práve preukázanie existencie naliehavého právneho záujmu. Súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá - ktorá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. S poukazom na uvedené bol preukázaný naliehavý právny záujem na podanej žalobe, keďže žalobcom tvrdený vlastnícky stav k predmetným nehnuteľnostiam je iný, ako stav evidovaný v katastri nehnuteľností.

12. Žalobca tvrdil, že kúpna zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi nebohou C. B. a žalovaným 1/ je absolútne neplatným právnym úkonom, keď poukazoval na tú skutočnosť, že zmluva bola uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi, ide o úžeru, poukazoval na konanie poručiťky v omyle. Zároveň žalobca tvrdil, že v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy nebohá poručiťka trpela duševnou poruchou, ktorá ju robila pre tento úkon neschopným, a teda nemohla platne previesť nehnuteľnosti na žalovaného 1/, a preto predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej C. B..

13. Právny úkon uzatvorenie kúpnej zmluvy vzhľadom na skutkové tvrdenia žalobcu bolo potrebné posúdiť z hľadiska platnosti právnych úkonov podľa § 37 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo skutkových tvrdení žalobcu a vykonaného dokazovania do úvahy prichádzala aplikácia ustanovenia § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

14. Pokiaľ ide o svedecké výpovede, svedkovia potvrdili správanie nebohej v bežnom živote v čase podpisovania kúpnej zmluvy, vyjadrili sa, aké boli vonkajšie prejavy poručiťky v rozhodnom období. Svedkyňa I. B. uviedla, že keď sa na jeseň v roku 2021 rozprávala so svojou sestrou (neb. C. B.) bolo vidieť, že zabúda, nespomínala si, že by vybavovala nejaké veci, nevarila, neupratovala, stratila ako keby chuť do života, dokonca na dverách jej izby bolo napísané meno, aby vedela, že je to jej izba. Svedkyňa A. M. uviedla, že priateľku C. B. chodila navštevovať domov, pretože keď sa dohodli, že sa stretnú v meste, volala jej, že sa bojí a že si netrúfa prísť sama, keď sa aj ponúkla, že ju u nej doma ostrihá, stalo sa, že nevedela, že si má umyť vlasy, na izbách mala malé lístočky s menom ako aj s pokynmi, čo má urobiť v dome. Zároveň svedkyňa I. N. B. potvrdila, že nastali zmeny v správaní sa nebohej, keď bola hospitalizovaná v K., telefonovali, počas hovoru bola mimo, chvíľkami bola normálna, pýtala sa jej muža na mená jednoduchých kvetov. Z daného dokazovania teda vyplýva, že správanie neb. C. B. v bežnom živote sa zmenilo.

15. Zároveň súd poukázal na okolnosti uzatvárania kúpnej zmluvy, keď nebohá poručiťka mala súhlasiť, že bude platiť odplatu za užívanie vlastnej nehnuteľnosti, pričom súd poukázal aj na výšku kúpnej ceny, za ktorú mala nehnuteľnosť byť prevedená na žalovaného 1/. Súd zároveň poukázal na konanie žalovaného 2/, ktorý uzatvoril Zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, pričom nebol vlastníkom prevádzaných nehnuteľností a nebolo preukázané, že by sa mal stať vlastníkom týchto nehnuteľností.

16. V danom spore bolo predovšetkým potrebné pre rozhodnutie súdu vyriešiť otázku aký bol duševný stav nebohej C. B. v čase podpísania kúpnej zmluvy. Za týmto účelom súd nariadil znalecké dokazovanie, nakoľko sa jednalo o odbornú otázku, ktorú ani súd ani osoba bez odborných znalostí zodpovedať nevie. Znalec ustanovený v tomto konaní podal znalecký posudok, ktorý vychádzal z relevantných dokladov, a preto súd nemal žiadny dôvod pochybovať o objektívnosti a odbornosti znalca. Z posudku znalca jednoznačne vyplýva, že poručiťka trpela duševnou chorobou poruchou a to demenciou pri Alzheimerovej chorobe s neskorým začiatkom ťažkého stupňa. Poručiťka ku dňu 30. 11. 2021 nebola schopná chápať hodnotu peňazí, hodnotu prevádzaných nehnuteľností, vybavovať úradné záležitosti, uskutočňovať žiadne právne úkony. C. B. dňa 30. 11. 2021 (v čase podpisovania kúpnej zmluvy) trpela závažnou duševnou poruchou, a následkom tejto poruchy (choroby) mala významne forenzne znížené rozpoznávacie a ovládacie schopnosti, preto nebola schopná porozumieť podstate, významu kúpnej zmluvy, a ani nebola schopná si uvedomiť následky daného právneho úkonu, a ani konanie ovládať. S poukazom na vykonané dokazovanie bolo podľa súdu nesporné, že nebohá C. B. s vysokou pravdepodobnosťou nevedela vnímať, čo koná a s akými dôsledkami, a teda súd má za to, že nemohlo ísť o osobu plne spôsobilú na predmetný právny úkon v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd preto vyhodnotil, že kúpna zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom a to od samého začiatku a hľadá sa na ňu, ako keby nebola vôbec uzavretá. K prevodu vlastníctva na žalovaného 1/ k nehnuteľnostiam fakticky nedošlo, pretože na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k prevodu vlastníckeho práva. Z uvedeného dôvodu vlastníčkou daných nehnuteľností bola naďalej C. B., a preto predmetné nehnuteľnosti sa stali súčasťou dedičstva, ktoré je potrebné prejednať. S poukazom na uvedené súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu.

17. Súd prvej inštancie odôvodnil nevykonanie navrhovaných dôkazov žalovaným 1/, a to pripojenie dedičského spisu, ktorý dôkaz považoval za nadbytočný, nakoľko okruh dedičov je ustálený a nebolo preukázané, že by bol zmenený. Návrh na doplnenie znaleckého posudku, resp. výsluch znalca zamietol, nakoľko mal za to, že ďalšie vykonanie dôkazov by bolo nevhodné. Znalec v znaleckom posudku na otázku žalovaného 1/, či C. B. dňa 30. 11. 2021 trpela duševnou poruchou, ktorá

ovplyvňovala jej rozpoznávacie a ovládacie schopnosti, či sa dá vylúčiť, že sa u nej dňa 30. 11. 2021 nemohli vyskytovať tzv. svetlé okamžiky, ktoré mohli jej rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť obnoviť, znalec jednoznačne uviedol, že položená otázka je hypotetická a zavádzajúca. C. B. trpela ťažkou formou demencie Alzheimerovho typu a už základnými prejavmi demencie sú príznaky úbytku kôrových funkcií, kognitívnych funkcií (pamäť, intelekt, pozornosť, motivácia), ich dôsledkom dochádza k narušeniu myslenia, chápania, uvažovania, úsudku, schopnosti učenia, reči, poruchy orientácie. Navyiac žalovaný 1/ po doručení znaleckého posudku tento nenamietal, nevyjadril sa k nemu. Súd prvej inštancie tiež nepovažoval za dôvodné vypočúť žalovaného 2/, ktorý sa k žalobe nevyjadril, pojednávajúci sa nezúčastňoval, a z uvedeného vyplývalo, podľa názoru súdu prvej inštancie, že žalobu žalobcu nerozporoval.

18. Žalovaný 1/ žiadal vrátenie kúpnej ceny vo výške 59.082,- eur, zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.400,- eur od 02. 12. 2021 do zaplatenia, zo sumy 30.000,- eur od 10. 12. 2021 do zaplatenia, zo sumy 26.682,- eur od 13. 12. 2021 do zaplatenia, zaplatenia sumy 918,- eur, ktorú uhradil notárke za poskytnutie notárskej služby, a to v prípade, ak by súd vyhovel žalobe z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy. Zároveň uviedol, že sa nejedná o protinávrh, je to iba argument, ktorý súvisí s námietkou ohľadne žaloby pre absenciu vyjadrenia podmienenosti uplatnenia nároku žalobcom. Súd poukázal na to, že predmetom sporu je určovacia žaloba, a teda žalobca sa žalobou nedomáha uložiť žalovaným povinnosti, a preto podľa súdu sa nejedná o spor, ktorý by mal synalagmatický charakter.

19. Vzhľadom k úspechu žalobcu v konaní, súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní nahradiť žalobcovi trovy konania spoločne a nerozdielne. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Žalovaný 1/ podal odvolanie proti výroku I. a II. rozsudku s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

21. Základné otázky v námietke nesprávneho posúdenia veci sa týkajú skutočností, či sa predmet žaloby týka synalagmatického záväzku, či má byť v danej veci, keď si žalobca uplatnil vlastnícke právo určovacou žalobou, v žalobe vyjadrený synalagmatický záväzok. Žalovaný 1/ v duplike zo dňa 13. 06. 2023 namietal, že na základe žalobcom uplatneného práva, keď si prejudiciálnou otázkou uplatňuje vyslovenie absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, platí, že má synalagmatickú povinnosť vrátiť žalovanému 1/ kúpnu cenu, ktorú zaplatil predávajúcej. Namietal, že žaloba neobsahuje aj povinnosť vrátiť vzájomné plnenie, v danom prípade žalovanému 1/ kúpnu cenu 59.082,- eur. Pre prípad, ak by súd vyhovel žalobe z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy, uplatnil si voči žalobcovi právo na vrátenie kúpnej ceny 59.082,- eur. Námietku zopakoval na pojednávaní dňa 03. 10. 2023, keď uviedol, že si nárok na vrátenie kúpnej ceny uplatňuje pre prípad, ak súd rozhodne o neplatnosti kúpnej zmluvy. K námietke žalovaného 1/ o vade žaloby pre absenciu povinnosti žalobcu vrátiť mu kúpnu cenu súd v bode 38. odôvodnenia rozsudku uviedol, že predmetom sporu je určovacia žaloba, a teda žalobca sa žalobou nedomáha uložiť žalovaným povinnosti a preto podľa súdu sa nejedná o spor, ktorý by mal synalagmatický charakter. V bode 32. odôvodnenia rozsudku súd uviedol, že bol preukázaný naliehavý právny záujem na podanej žalobe, keďže žalobcom tvrdený vlastnícky stav k predmetným nehnuteľnostiam je iný, ako stav evidovaný v katastri nehnuteľností. Z tejto skutočnosti vyplýva, podľa názoru žalovaného 1/, že vkladom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na žalovaného 1/ došlo aj zo strany predávajúcej k splneniu jej záväzku previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Je preto nesprávne, keď súd v bode 36. odôvodnenia rozsudku uviedol, že k prevodu vlastníctva na žalovaného 1/ k nehnuteľnostiam fakticky nedošlo. Bolo by to aj v rozpore so zdôvodnením uvedeného naliehavého právneho záujmu žalobcu na vyslovenie určovacieho výroku. Žalobca odôvodňuje naliehavý právny záujem na určovacom výroku „vrátením“ vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ale už nesúhlasí s povinnosťou vrátiť kúpnu cenu ako vzájomné plnenie z neplatnej zmluvy. Žalovaný 1/ pri požiadavke vrátiť mu kúpnu cenu a v námietke vady žaloby pre absenciu synalagmatického záväzku žalobcu vrátiť kúpnu cenu vychádzal z pravidla v ust. § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Z absolútne neplatnej kúpnej zmluvy, z ktorej si zmluvné strany vzájomne plnili (predávajúci prevzal aspoň časť kúpnej ceny a kupujúci bol zapísaný ako vlastníč), vznikol synalagmatický záväzok zo zákona v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. októbra 2022 sp. zn. 1VCdo/3/2022). Ak je zmluva neplatná alebo bola zrušená, vzniká medzi

jej účastníkmi v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka právny vzťah z bezdôvodného obohatenia synalagmatickej povahy, obsahom ktorého je vzájomná povinnosť účastníkov vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal. Vzájomná viazanosť plnenia musí byť vyjadrená aj v petite žaloby; ak to tak nie je, nemôže súd žalobe vyhovieť (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 115/2008). V dôsledku vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností účastníkov zo zrušenej zmluvy (§ 457 OZ) je aj procesné uplatnenie a uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (na vrátenie ceny diela) viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (na vrátenie predmetu diela) a že povinnosť jednej z nich plniť je viazaná na rovnakú povinnosť druhej z dôvodu, že žalobcami navrhovaný petit žaloby neobsahuje synalagmatický záväzok podľa § 457 OZ, bolo potrebné žalobu zamietnuť. Ak si strany neplatnej alebo zrušenej zmluvy na základe nej plnili, pôjde o synalagmatickú reštitučnú povinnosť vydať si bezdôvodné obohatenie navzájom (ŠTEVČEK, M. a kol.: Občiansky zákonník 1, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 701).

22. Synalagmatický záväzok predpokladá, že strany sú si navzájom veriteľmi a dlžníkmi, teda že ide o vzájomný záväzok strany. Sú si povinné plniť proti sebe a zároveň. Synalagma je prejavom vlastnosti (obsahu) záväzku. Obaja vzájomný veritelia majú svoj vlastný nárok, ktorý môže byť uplatnený pred súdom, avšak má byť priznaný ako nárok podmienený vlastnou povinnosťou. V prípade synalagmatického záväzku vysporiadania neplatnej zmluvy (§ 457 OZ) nezabavuje veriteľa v žalobe podmieniť svoj nárok svojim vlastným záväzkom plniť, a to pod hrozbou zamietnutia žaloby. Podľa zjavne prevládajúcej domácej judikatúry a doktríny, má súd vyhovieť žalobe o vrátenie plnenia z neplatnej alebo zrušenej zmluvy v zmysle § 457 OZ len vtedy, ak je v samotnom žalobnom návrhu alebo v spojení so vzájomným návrhom žalovaného podklad pre výrok, v ktorom je možné vyjadriť vzájomnú viazanosť plnení oboch účastníkov (O. P., Synalagmatické záväzky a ich súdne uplatňovanie; XXVI. Karlovarské právnické dny, 2018, s. 199 - 217).

23. V uplatnení vlastníckeho práva určovacou žalobou je v prípade synalagmatických záväzkoch v súdnej judikatúre naliehavý právny záujem na určovacej žalobe spojený s povinnosťou vrátiť vzájomné plnenie, alebo s návrhom v žalobe vrátiť vzájomné plnenie. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/246/2015 zo dňa 21. 09. 2015, z ktorého citoval a tiež rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 534/2002 zo dňa 16. 06. 2003). Podľa stanoviska sp. zn. Cpj 34/74 zo dňa 28. 03. 1975 uverejnené v Zbierke stanovísk a súdnych rozhodnutí pod č. R 26/1975, prakticky neprichádza do úvahy výlučná určovacia žaloba jedného z účastníkov zmluvy na jej neplatnosť v prípadoch, keď už došlo k vzájomnému plneniu a kedy je možné žalovať na vzájomné vrátenie plnenia. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení sa prejaví zamietnutím žaloby bez skúmania merita veci. Žalobe, ktorá vychádza zo synalagmatického právneho vzťahu (§ 457, § 560 Obč. zák.) je možné vyhovieť iba vtedy, ak zahŕňa zákonu zodpovedajúce plnenie žalobcu, ktorým je podmienené plnenie požadované žalovaným (uznesenie Ústavného súdu zo dňa 19. 1. 2007, sp. zn. III. ÚS 327/06). Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/89/2021 zo dňa 30. 06. 2022, pokiaľ predávajúci podá voči kupujúcemu žalobu nielen o neplatnosť kúpnej zmluvy, ale súčasne aj o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nie je možné z toho vyvodiť iné, než to, že bude mať naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom nehnuteľností len vtedy, pokiaľ sám plnenie, ktoré z tejto zmluvy dostal, t. j. kúpnu cenu vrátil, prípadne pokiaľ súčasne so žalobou o určenie vlastníctva podá žalobcu na vypratanie nehnuteľností oproti vráteniu kúpnej ceny (synalagmatický právny vzťah). Pokiaľ sa žalobcovia neplatnosti kúpnych zmlúv a zároveň určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam bez toho, aby vrátili kúpnu cenu, ktorú podľa namietanej kúpnej zmluvy dostali, pričom zároveň nepodali žalobu na vypratanie nehnuteľnosti oproti vráteniu kúpnej ceny, je potrebné konštatovať, že nemajú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe.

24. Právny názor súdu, keď nezobral do úvahy námietku žalovaného 1/ o vade žaloby pre absenciu výroku v žalobe o vrátení kúpnej ceny s argumentom, že nejde o synalagmatický záväzok, pretože predmetom sporu je určovacia žaloba, je v rozpore s uvedenou judikatúrou a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nesprávne aplikoval právnu normu v ust. § 457 Občianskeho zákonníka, a otázku preukázania existencie naliehavého právneho záujmu na určovacom výroku. Keď žalobca v žalobe nevyjadril povinnosť vrátiť žalovanému 1/ kúpnu cenu a s jej vrátením nesúhlasil, potom neexistoval naliehavý právny záujem na určovacej žalobe a súd mal za tohto stavu žalobu zamietnuť. Z uvedeného dôvodu žalovaný 1/ navrhol, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v odvolaní napadnutých výrokoch, žalobu zamietol a priznal žalovanému 1/ právo na náhradu trov konania.

25. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ namieta, že odvolanie bolo podané oneskorene. Okrem toho považoval podané odvolanie za nedôvodné. Uviedol, že sa plne stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalovaný 1/ namieta nesprávnosť právneho posúdenia vecí, ktoré má spočívať v nesprávnej aplikácii hmotnoprávneho ust. § 457 Občianskeho zákonníka, ale nešpecifikuje ustanovenie CSP, podľa ktorého by podľa jeho názoru mala byť žaloba zamietnutá. Nestotožnil sa s právnym názorom žalovaného 1/, že nemal naliehavý právny záujem na určovacom výroku, resp. o tom, že predmet žaloby sa týka synalagmatického záväzku. Názor žalovaného 1/ považoval za nesprávny, nakoľko žalobca v podanej žalobe nežiadal uložiť žalovaným povinnosť, ani nežaloval určenie neplatnosti kúpnej zmluvy podľa § 137 písm. d/ CSP.

26. Uviedol, že skutkové okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že žalobca bol koordinovaným postupom zo strany žalovaných bez právneho dôvodu zbavený aktív patriacich do dedičstva. Vzhľadom na určovaciu povahu žaloby nielenže nebolo potrebné vyjadriť povinnosť vrátiť kúpnu cenu, ale toto ani nebolo v danom čase možné. Toho času nie je zrejmé ani kto by mal žalovanému 1/ taký záväzok plniť.

27. Pokiaľ žalovaný 1/ v odvolaní poukazuje na judikatúru, táto sa netýka predmetu tohto sporu, navyše, niektoré právne závery prezentuje žalovaný 1/ skresľujúco, alebo z nich vyplývajú opačné názory, než ako ich vyvodil žalovaný 1/. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR relevantnú pre posúdenie daných otázok, napr. R 32/20111, sp. zn. 4Cdo/214/2021 zo dňa 15. 12. 2021 a iné. V závere žiadal, aby odvolací súd podané odvolanie odmietol, alebo ak nevzhladne dôvod pre odmietnutie odvolania, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

28. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (žalovaným 1/) - teda stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozsudku dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné postupom podľa ust. § 385 CSP a ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

29. Podľa § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

30. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby žalobcu v prejednávanej spore, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP na tieto v celom rozsahu poukazuje. Keďže odvolací súd dospel k tomu záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny, dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného 1/ viazaný (§ 379, § 380 CSP), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalovaného 1/ uvedenými v odvolaní, t. j. námietkami týkajúcimi sa nesprávneho právneho posúdenia veci.

31. K námietkam produkovaným žalovaným 1/ v podanom odvolaní odvolací súd zaujíma nasledovné stanovisko:

32. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

33. Podstata námietok zo strany žalovaného 1/ spočívala v tom, že súd prvej inštancie neprihliadol na jeho námietku, že pokiaľ vzhľadom na náležitý právny záujem na podanej žalobe, keď vyhodnotil kúpnu zmluvu uzavretú medzi poručiiteľkou C. B. a žalovaným 1/ za neplatnú, bolo jeho povinnosťou zaviazat' žalobcu a vrátenie zaplatenej kúpnej ceny žalovanému 1/, lebo podľa žalovaného 1/ ide o synalagmatický záväzok. V súvislosti s uvedenou námietkou poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR, Najvyššieho súdu ČR i krajských súdov. K uvedenej námietke považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že žalovaným 1/ uvádzaná judikatúra sa vzťahuje na iné skutkové okolnosti, a to, ak bola hodnotená kúpna zmluva uzavretá medzi stranami sporu, z ktorej vyplývali vzájomné záväzky pre strany sporu. Prejednávaná vec je však úplne odlišná od záverov rozsudkov, na ktoré žalovaný 1/ poukazuje. V súdnej veci sa žalobca domáhal určenia, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiiteľke C. B., ktorá v čase uzavretia kúpnej zmluvy bola predávajúcou, a kupujúcim bol žalovaný 1/. V tomto prípade žalobca nebol zmluvnou stranou kúpnej zmluvy a už len z hľadiska aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie, ktorá sa odvíja od pozície strán sporu v hmotnom práve, nebolo možné v konaní, ktoré inicioval žalobca, rozhodovať prípadné nároky či spory medzi žalovanými navzájom. Žalovaný 1/ nezaplatil kúpnu cenu za nadobúdanú nehnuteľnosť žalobcovi, ktorý, ako bolo v konaní preukázané, o kúpnej zmluve o prevode vlastníckeho práva nemal vedomosť. Zo všetkých žalovaným 1/ uvádzaných rozhodnutí však vyplýva, že v nich ide o vzájomné záväzky strán sporu. Predmetom tejto žaloby bolo určenie, či poručiiteľka (matka žalobcu a žalovaného 2/) bola v čase smrti vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti alebo nie. V prípade úspechu takejto žaloby sa žalobca iba domohol, aby bola predmetná vec prejednaná v dedičskom konaní po poručiiteľke - jeho matke. To neznamena, že úspechom tejto žaloby sa žalobca stal vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli predmetom neplatnej kúpnej zmluvy.

34. Napriek uvedenému odvolací súd vzhľadom na dôvody odvolania dodáva, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí žalobe vyhovel z dôvodu, že považoval právny úkon - kúpnu zmluvu zo dňa 08. 07. 2021 uzavretú medzi C. B. a žalovaným 1/ za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorá nastáva zo zákona od začiatku (ex tunc) a pôsobí voči každému. Plnenie z takéhoto právneho úkonu zakladá návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný 1/ sa preto nikdy nestal vlastníkom nehnuteľností, ktoré na základe takéhoto absolútne neplatného úkonu mal na základe kúpnej zmluvy nadobudnúť. Postup žalobcu z uvedeného dôvodu preto nemožno považovať za rozporný s ust. § 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný 1/ nadobudol predmetné nehnuteľnosti v rozpore so zákonom. To, že C. B. nemohla v čase podpisu kúpnej zmluvy chápať jej obsah a ani následky, bolo jednoznačne preukázané v konaní znaleckým posudkom vypracovaným znalcom MUDr. Henrichom Gráčom, ktorý konštatoval, že C. B. nechápala význam a dôsledok právnych úkonov a nebola spôsobilá vykonávať žiadne právne úkony. Ani prípadné preukázanie dobrej vôle žalovaného 1/ pri uzatváraní predmetnej kúpnej zmluvy totiž nemôže konvalidovať absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

35. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) ako vecne správny potvrdil.

36. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal voči žalovanému 1/ (ktorý podal odvolanie) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

37. V závere odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že súd prvej inštancie pri vypracovaní písomného vyhotovenia rozsudku uviedol neúplné obchodné meno žalovaného 1/, a to Komerco družstvo,

namiesto správneho Komerco družstvo, družstvo, a preto bude potrebné podľa § 224 CSP opraviť v rozsudku chybu v písaní a vydať opravné uznesenie, ktoré doručí stranám sporu.

38. Rozhodnutie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).